

Ministru kabineta noteikumi Nr. 614

Rīgā 2018. gada 2. oktobrī (prot. Nr. 45 21. §)

Kopējo gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas un uzskaites noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu"
16.¹ panta otro daļu un 16.² panta pirmo un otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi**1. Noteikumi nosaka:**

1.1. Latvijas antropogēno gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas mērķus;

1.2. gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas rīcības plāna saturu, kā arī kārtību, kādā izstrādājams rīcības plāns un sniedzami pārskati par tā izpildi;

1.3. kārtību, kādā tiek izveidota un uzturēta valsts kopējo gaisu piesārņojošo vielu emisijas aprēķinu un prognožu sagatavošanas nacionālā sistēma un novērtēta gaisa piesārņojuma ietekme uz ekosistēmām, kā arī prasības attiecībā uz sabiedrībai un Eiropas Komisijai sniedzamo informāciju.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. antropogēna emisija – piesārņojošo vielu emisija gaisā, kas ir saistīta ar cilvēku darbību;

2.2. daļiņas PM_{2,5} – daļiņas, kuru aerodinamiskais diametrs ir 2,5 mikrometri (µm) vai mazāks;

2.3. darbību dati – dati par darbībām, kas rada emisijas noteiktā laikposmā, piemēram, dati par kurināmā izmantošanu enerģētikas (tai skaitā transporta) sektorā, saražotā tērauda daudzumu, izmantoto minerālmēslu daudzumu, lauksaimniecības dzīvnieku skaitu vai radīto atkritumu daudzumu;

2.4. kvēpi – oglekli saturošas daļiņas, kas absorbē gaismu;

2.5. gaisa kvalitātes normatīvi – normatīvajos aktos par gaisa kvalitāti noteiktie gaisa kvalitātes robežlielumi, mērķlielumi un daļiņām PM_{2,5} noteiktais valsts ekspozīcijas samazināšanas mērķis;

2.6. ģeogrāfiskā sadalījuma vienība – laukums, kura izmēri ir 0,1° ģeogrāfiskā garuma x 0,1° ģeogrāfiskā platuma un kas pieņemts kritisko slodžu kartēšanā, kā arī gaisu piesārņojošo vielu emisiju un nosēdumu monitoringā saskaņā ar 1979. gada Ženēvas Konvencijas par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos (turpmāk – Ženēvas konvencija) ietvaros izveidoto Kopējo programmu gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā;

2.7. nemetāna gaistošie organiskie savienojumi – visi organiskie savienojumi (izņemot metānu), kuri, saules gaismā reaģējot ar slāpekļa oksīdiem, var radīt fotoķīmiskus oksidētājus;

2.8. pacelšanās un nolaišanās cikls – cikls, kas ietver gaisa kuģa manevrēšanu uz zemes, pacelšanos, augstuma uzņemšanu, tuvošanos, nolaišanos un visas citas gaisa kuģa darbības, kas notiek zem 3 000 pēdu augstuma;

2.9. sēra dioksīds (turpmāk – SO₂) – visi sēra savienojumi, kas izteikti kā sēra dioksīds, tostarp sēra trioksīds, sērskābe un reducēti sēra savienojumi (piemēram, sērūdeņradis, merkaptāni un dimetilsulfīdi);

2.10. slāpekļa oksīdi (turpmāk – NO_x) – slāpekļa monoksīds un slāpekļa dioksīds, kas izteikti kā slāpekļa dioksīds;

2.11. starptautiskā jūras satiksme – braucieni jūrā un piekrastes ūdeņos ar jebkura karoga kuģi (izņemot zvejas kuģus), kas atstāj vienas valsts teritoriju un iebrauc citas valsts teritorijā.

II. Emisiju samazināšanas mērķi un pasākumi to sasniegšanai

3. Antropogēno emisiju samazināšanas mērķi ir norādīti šo noteikumu 1. pielikumā.

4. Lai sasniegtu šo noteikumu 1. pielikumā minētos antropogēno emisiju samazināšanas mērķus, Latvijā, sākot ar 2020. gada 1. janvāri, ievēro šo noteikumu 1. pielikuma 2. tabulā minēto gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas mērķus laikposmam no 2020. līdz 2029. gadam un pēc 2030. gada (turpmāk – emisiju samazināšanas mērķi), kā arī emisiju samazināšanas starpmērķi, kas noteikts 2025. gadam.

5. Nosakot atbilstību emisiju samazināšanas mērķiem un 2025. gadam noteiktajam emisiju samazināšanas starpmērķim, ņem vērā šādas emisijas:

5.1. emisijas, ko rada lidmašīnas ārpus pacelšanās un nolaišanās cikla;

5.2. emisijas, ko rada starptautiskā jūras satiksme;

5.3. NO_x un nemetāna gaistošo organisko savienojumu emisijas, ko rada kūtsmēsļu apsaimniekošana un lauksaimniecības zemes, kas atbilst Ženēvas konvencijas izpildinstitūcijas jaunākajās apstiprinātajās ziņošanas vadlīnijās un aprēķinu metodikās (turpmāk – emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijas) noteiktajai 3 B (kūtsmēsļu apsaimniekošana) un 3 D (lauksaimniecības zemes) kategorijai. Emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijas valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – centrs) publicē savā tīmekļvietnē.

6. Lai nodrošinātu emisiju samazināšanas mērķu izpildi, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar Zemkopības ministriju, Ekonomikas ministriju, Satiksmes ministriju, Finanšu ministriju, Veselības ministriju, kā arī citām institūcijām, ja to pieņemtajiem lēmumiem ir tieša vai pakārtota ietekme uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju, izstrādā gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānu (turpmāk – rīcības plāns) un koordinē tā īstenošanu.

7. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija rīcības plānu atjaunina vismaz reizi četros gados. Ja atbilstoši šo noteikumu 29.1. un 29.2. apakšpunktā minētajam ziņojumam nav izpildīti emisiju samazināšanas mērķi vai pastāv risks, ka tie netiks izpildīti, rīcības plānu pārskata 18 mēnešu laikā pēc minēto ziņojumu iesniegšanas atbilstoši šo noteikumu 38. punktam.

8. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija līdz 2019. gada 1. aprīlim iesniedz Eiropas Komisijai izstrādāto un Ministru kabinetā apstiprināto rīcības plānu, kā arī informē Eiropas Komisiju par visiem rīcības plāna atjauninājumiem divu mēnešu laikā pēc to pieņemšanas. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sagatavo un iesniedz Eiropas Komisijai ziņojumu par rīcības plānu, tajā iekļautajiem pasākumiem un to īstenošanu.

9. Rīcības plānā iekļauj vismaz šādu informāciju:

9.1. valsts politika un regulējums gaisa kvalitātes un piesārņojuma jomā, saskaņā ar kuru plāns ir izstrādāts, tostarp:

9.1.1. gaisa piesārņojuma samazināšanas politikas prioritātes un to saistība ar prioritātēm, kas noteiktas citās attiecīgajās politikas jomās, ieskaitot klimata pārmaiņu un – attiecīgā gadījumā – lauksaimniecības, rūpniecības un transporta jomas;

9.1.2. valsts un pašvaldību institūcijām noteiktie pienākumi;

9.1.3. progress, kas emisiju samazināšanā un gaisa kvalitātes uzlabošanā panākts, pateicoties īstenotajai politikai un pasākumiem, kā arī tas, cik lielā mērā panākta atbilstība emisiju samazināšanas mērķiem un normatīvajos aktos par gaisa kvalitāti noteiktajiem gaisa kvalitātes normatīviem un ilgtermiņa mērķiem;

9.1.4. prognozētā turpmākā attīstība un atbilstība gaisa piesārņojuma emisiju samazināšanas mērķiem un normatīvajos aktos par gaisa kvalitāti noteiktajiem gaisa kvalitātes normatīviem un ilgtermiņa mērķiem, pieņemot, ka nemainās jau pieņemtā politika un pasākumi;

9.2. iespējamā politika un pasākumi, kuru veikšana tiek apsvērta, lai izpildītu emisiju samazināšanas mērķus un starpmērķus un turpmāk uzlabotu gaisa kvalitāti, kā arī šo risinājumu analīze (arī analīzes metode). Iespējamās politikas un pasākumu individuālā vai kopējā ietekme uz emisiju samazināšanu, gaisa kvalitāti un vidi un ar šo ietekmi saistītā nenoteiktība, kā arī katra pasākuma izmaksu efektivitātes novērtējums;

9.3. pasākumi un politika, ko plānots pieņemt, lai sasniegtu emisiju samazināšanas mērķus un starpmērķus, tostarp katra plānotā pasākuma pieņemšanas, īstenošanas un pārskatīšanas laika grafiks, nepieciešamais finansējums katra pasākuma īstenošanai, tā avoti un institūcijas, kas ir atbildīgas par pasākumu īstenošanu;

9.4. ja tiek piemērots šo noteikumu 4. punkts, sniedz skaidrojumu, kāpēc 2025. gadam noteiktos indikatīvos emisiju līmeņus nevar sasniegt, ja netiek veikti pasākumi, kas rada nesamērīgas izmaksas;

9.5. ja tiek piemērota kāda no šo noteikumu III nodaļā minētajām atkāpēm, sniedz informāciju par atkāpju piemērošanu un to, kādu ietekmi uz vidi tas rada;

9.6. novērtējums, kā izvēlēta politika un pasākumi nodrošina saskaņotību ar citās attiecīgajās politikas jomās izveidotajiem plāniem un programmām;

9.7. ja tiek aktualizēts rīcības plāns atbilstoši šo noteikumu 7. punktam, sniedz šādu informāciju:

9.7.1. novērtējums par progresu, kas panākts, īstenojot rīcības plānā iekļautos pasākumus, kā arī informācija par panākto emisiju un piesārņojuma koncentrācijas samazināšanos;

9.7.2. informācija par būtiskām izmaiņām attiecībā uz plānoto politiku, plānā iekļautajiem pasākumiem, nepieciešamo finansējumu katra pasākuma īstenošanai, to finansēšanas avotiem vai īstenošanas laika grafiku, kā arī par novērtējumiem, kas saistīti ar rīcības plāna izstrādi (piemēram, dažādi emisiju un emisiju prognožu aprēķini, pasākumu izmaksu efektivitātes novērtējums).

10. Izstrādājot rīcības plānu, ievēro šādas prasības:

10.1. novērtē, cik lielā mērā Latvijā esošie emisiju avoti ietekmē gaisa kvalitāti Latvijas teritorijā un tajās Eiropas Savienības dalībvalstīs, ar kurām Latvijai ir sauszemes robeža. Ja nepieciešams, izmanto datus un metodiku, kas izstrādāta saskaņā ar Ženēvas konvencijas protokolu par Kopējās programmas gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā ilgtermiņa finansēšanu;

10.2. ņem vērā nepieciešamību samazināt gaisu piesārņojošo vielu emisijas, lai panāktu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem Latvijā un – attiecīgā gadījumā – tajās Eiropas Savienības dalībvalstīs, ar kurām Latvijai ir sauszemes robeža;

10.3. izvēloties pasākumus, lai nodrošinātu emisiju samazināšanas mērķu izpildi attiecībā uz daļiņām PM_{2,5}, ņem vērā dažādu piesārņojuma avotu radīto kvēpu emisiju un identificē prioritāri veicamos pasākumus kvēpu emisiju samazināšanai;

10.4. nodrošina saskaņotību ar citiem attiecīgajiem attīstības plānošanas dokumentiem, kas izstrādāti, ievērojot prasības, kas noteiktas Latvijas normatīvajos aktos un Eiropas Savienības tieši piemērojamos tiesību aktos klimata pārmaiņu, atkritumu apsaimniekošanas, enerģētikas, transporta, lauksaimniecības un rūpnieciskās ražošanas jomā;

10.5. izvēloties pasākumus lauksaimniecības sektora radīto emisiju samazināšanai, izvērtē iespējamo pasākumu ietekmi uz sīkajām (mikro) un mazajām lauku saimniecībām. Par sīkajiem (mikro) un mazajiem komersantiem uzskata komersantus, kas atbilst Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas Nr. 651/2014/ES, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu, 1. pielikumā noteiktajai definīcijai. Pamatojoties uz iegūtajiem rezultātiem, var atbrīvot sīkās (mikro) un mazās lauku saimniecības no rīcības plānā iekļauto pasākumu veikšanas, ja tas neatstāj negatīvu ietekmi uz emisiju samazināšanas mērķu sasniegšanu;

10.6. ja netiek nodrošināta šo noteikumu 4. punktā minētā atbilstība 2025. gadam noteiktajam emisiju samazināšanas starpmērķim, rīcības plānā atspoguļo prognozējamo trajektoriju, kādā emisijas plānots samazināt, un iemeslus, kāpēc nav iespējams ievērot 2025. gadam noteikto starpmērķi un kāpēc laikposmā no 2020. līdz 2030. gadam nav iespējams lineārs emisiju samazinājums.

11. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija rīcības plānā ietver informāciju par valsts līmeņa pasākumiem, kas veicina ozona līmeņa samazināšanos, ja kādā no zonām vai aglomerācijām ir pārsniegts normatīvajos aktos par gaisa kvalitāti ozonam noteiktais mērķlielums vai ilgtermiņa mērķis. Rīcības plānā iekļauj ozonam noteiktā mērķlieluma un ilgtermiņa mērķa pārsnieguma novēršanas pasākumus, kuru īstenošanas gadījumā ieguvumi ir lielāki par izmaksām.

12. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija informē sabiedrību par līdzdalības iespējām saskaņā ar Vides aizsardzības likumu un normatīvajiem aktiem par sabiedrības līdzdalības kārtību attīstības plānošanas procesā, kā arī iespējami agrākā stadijā iesaista sabiedrību rīcības plāna projekta izstrādes procesā un informē par tā izmaiņām. Rīcības plānu saskaņo ar likumā "Par piesārņojumu" 16.² panta otrajā daļā norādītajām institūcijām, kurām ir specifiski ar vidi saistīti pienākumi gaisa piesārņojuma, kvalitātes un pārvaldības jomā visos līmeņos un kuras ir noteiktas par atbildīgajām institūcijām atsevišķu plānā iekļauto pasākumu īstenošanā. Sabiedrības un attiecīgo institūciju viedokļus izvērtē pirms lēmuma pieņemšanas par rīcības plāna apstiprināšanu.

13. Ja rīcības plānā iekļautie pasākumi var negatīvi ietekmēt Eiropas Savienības dalībvalstis, ar kurām Latvijai ir sauszemes robeža, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija veic pārrobežu konsultācijas ar šīm kaimiņvalstīm.

14. Lai uzraudzītu rīcības plānā iekļauto pasākumu izpildi un emisiju samazināšanas mērķu sasniegšanas progresu, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izveido un pēc nepieciešamības sasauca rīcības plāna izpildes uzraudzības darba grupu, kurā iesaista pārstāvjus no institūcijām, kas ir atbildīgas par plānā iekļauto pasākumu īstenošanu.

15. Atbilstoši normatīvajiem aktiem par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem Zemkopības ministrija aktualizē labas lauksaimniecības prakses nosacījumus, kas izstrādāti, pamatojoties uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas izstrādāto 2014. gada pamatkodeksu par labu lauksaimniecības praksi amonjaka emisiju samazināšanas jomā, un kuros ietverti vismaz šādi jautājumi:

15.1. slāpekļa apsaimniekošana, ņemot vērā visu slāpekļa aprites ciklu;

15.2. mājlopu barošanas stratēģijas;

15.3. kūsmēsļu izkliešanās paņēmieni, kas rada zemas emisijas;

15.4. kūsmēsļu uzkrāšanas sistēmas, kas rada zemas emisijas;

15.5. dzīvnieku novietņu sistēmas, kas rada zemas emisijas;

15.6. iespējas ierobežot amonjaka (turpmāk – NH₃) emisijas, ko rada minerālmēsļu lietošana.

16. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija divu nedēļu laikā pēc rīcības plāna vai tā grozījumu apstiprināšanas Ministru kabinetā publicē tos savā tīmekļvietnē.

III. Atkāpes no noteiktajiem emisiju samazināšanas mērķiem

17. Ja tehniski un ekonomiski nav iespējams ievērot 2025. gadam noteikto emisiju samazināšanas starpmērķi, izpilda šādus nosacījumus:

17.1. to gaisu piesārņojošo vielu emisijas, kurām nav iespējams nodrošināt 2025. gadam noteiktā starpmērķa izpildi, laikposmā no 2025. līdz 2030. gadam pakāpeniski samazinās un seko lineāra samazinājuma trajektorijai jeb lineāra emisiju līmeņa samazinājumam starp 2020. gadam un 2030. gadam noteikto emisiju samazināšanas mērķi;

17.2. 2025. gadam noteiktā starpmērķa neievērošana neietekmē 2030. gadam noteikto emisiju samazināšanas mērķu izpildi;

17.3. šo noteikumu 6. punktā minētajā rīcības plānā un šo noteikumu 29.5. apakšpunktā minētajā ziņojumā tiek sniegti atbilstoši skaidrojumi.

18. Centrs sadarbībā ar šo noteikumu 33. punktā minētajām institūcijām, ievērojot šo noteikumu 3. pielikuma IV nodaļā minētās prasības, līdz emisiju ziņojuma iesniegšanas gada 20. janvārim sagatavo koriģētu valsts kopējo emisiju ziņojumu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

18.1. atbilstoši šo noteikumu 29.1. apakšpunktā minētajam ziņojumam Latvijas kopējās emisijas kādai no gaisu piesārņojošajām vielām pārsniedz emisiju samazināšanas mērķi;

18.2. emisiju pārsniegumu radījušas jaunas emisijas avotu kategorijas, ievērojami atšķirīgi emisiju faktori vai ievērojami atšķirīgas aprēķinu metodes salīdzinājumā ar tām, kas izmantotas emisiju samazināšanas mērķu noteikšanas dienā – 2012. gada 4. maijā.

19. Ja atbilstoši šo noteikumu 29.1. apakšpunktā minētajam ziņojumam Latvija konkrētajā gadā nevar izpildīt emisiju samazināšanas mērķus, jo ir bijusi īpaši auksta ziema (ziema, kad gaisa temperatūra ir zemāka nekā gada vidējā ilggadīgā gaisa temperatūra) vai sausa vasara (vasara, kad nokrišņu daudzums ir zemāks nekā gada vidējais ilggadīgais nokrišņu daudzums), centrs novērtē atbilstību emisiju samazināšanas mērķiem, salīdzinot ar valsts kopējām emisijām, kas aprēķinātas, ņemot vērā vidējās emisijas par trim secīgiem gadiem – attiecīgo gadu, kad konstatēta īpaši auksta ziema vai sausa vasara, iepriekšējo gadu un nākamo gadu. Šādā gadījumā aprēķinātais triju gadu vidējais emisiju lielums nedrīkst pārsniegt emisiju samazināšanas mērķi.

20. Ja konkrētajā gadā viens vai vairāki emisiju samazināšanas mērķi ir noteikti stingrāki nekā izmaksu ziņā efektīvs samazinājums, kas minēts Eiropas Komisijas ziņojumā Nr. 16 (2015. gada janvāris; sagatavots Eiropas Komisijas 2005. gada 21. septembra Tematiskās stratēģijas par gaisa piesārņojumu pārskatīšanas ietvaros), un pēc visu izmaksu ziņā efektīvo pasākumu īstenošanas nevar izpildīt attiecīgos emisiju samazināšanas mērķus, tad ne vairāk kā piecus gadus var kompensēt noteiktas vielas emisiju samazināšanas mērķa neizpildi ar līdzvērtīgu citas gaisu piesārņojošās vielas emisiju samazinājumu.

21. Latvija var atkāpties no emisiju samazināšanas mērķa izpildes ne vairāk kā uz trim gadiem, ja neatbilstību emisiju samazināšanas mērķim, kas noteikts attiecīgajai piesārņojošajai vielai, radījuši pēkšņi un ārkārtas traucējumi vai jaudas zudums elektroenerģijas, siltuma apgādes vai ražošanas sistēmā, ko nebija iespējams iepriekš paredzēt, un ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

21.1. veikti visi saprātīgie pasākumi, tostarp īstēnoti jauni pasākumi un jaunas politikas nostādnes, lai nodrošinātu atbilstību emisiju samazināšanas mērķiem, kā arī tiks turpināta nepieciešamo pasākumu veikšana, lai neatbilstības laikposmu padarītu pēc iespējas īsāku;

21.2. pasākumu un politikas nostādņu īstenošana papildus šo noteikumu 21.1. apakšpunktā minētajiem

pasākumiem radītu nesamērīgas izmaksas, būtiski apdraudētu valsts enerģētisko drošību vai ievērojamai iedzīvotāju daļai radītu būtisku enerģētiskās nabadzības risku.

22. Ja Valsts vides dienests atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju, ko rada sadedzināšanas iekārtas, saņēmis no operatora informāciju par pēkšņiem un ārkārtas traucējumiem vai jaudas zudumiem, kas ietekmē lielās sadedzināšanas iekārtas (iekārtas ar nominālo ievadīto siltuma jaudu virs 50 megavatiem) darbību, tas piecu darbdienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas brīža informē par to Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju.

23. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar centru pēc šo noteikumu 22. punktā minētās informācijas saņemšanas izvērtē, vai konkrētajā gadījumā ir iespējams piemērot šo noteikumu 21. punktā minēto atkāpi.

24. Centrs līdz valsts kopējo emisiju ziņojuma iesniegšanas gada 20. janvārim informē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, ja tiek konstatēta kāda no šo noteikumu 18., 19. un 20. punktā minētajām situācijām. Centrs iesniedz arī visus nepieciešamos dokumentus un informāciju, kas jāsaņem atbilstoši šo noteikumu 3. pielikuma IV nodaļai.

25. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija divu nedēļu laikā no šo noteikumu 24. punktā minētās informācijas saņemšanas, konsultējoties ar citu nozaru ministrijām, pieņem lēmumu par atkāpju piemērošanas nepieciešamību un paziņo par to centram.

26. Ja atbilstoši šo noteikumu 25. punktam tiek nolemts piemērot šajā nodaļā minētās atkāpes, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija līdz valsts kopējo emisiju ziņojuma iesniegšanas gada 15. februārim informē par to Eiropas Komisiju. Minētajā informācijā iekļauj norādi par attiecīgajām piesārņojošajām vielām, nozarēm un, ja iespējams, apmēru, kādā tas ietekmēs sagatavotos valsts emisiju pārskatus.

27. Ja atbilstoši šo noteikumu 26. punktam Eiropas Komisijai tiek sniegta informācija par atkāpes piemērošanu, centrs attiecīgā gada informatīvajā pārskata ziņojumā, kuru sagatavo atbilstoši šo noteikumu 29.5. apakšpunktam, iekļauj informāciju, kas pierāda, ka minētās atkāpes izmantošana atbilst attiecīgajiem nosacījumiem, kuri atkarībā no izmantotās atkāpes minēti šajā nodaļā un 3. pielikuma IV nodaļā.

IV. Valsts kopējo gaisu piesārņojošo vielu emisiju aprēķinu un prognožu sagatavošanas nacionālā sistēma

28. Šo noteikumu 2. pielikumā minēto gaisu piesārņojošo vielu un vielu grupu kopējo emisiju gaisā nosaka, ņemot vērā visas gaisu piesārņojošo vielu emisijas Latvijas teritorijā un tās ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā.

29. Centrs šo noteikumu 2. pielikumā minētajos termiņos sadarbībā ar šo noteikumu 33. punktā minētajām institūcijām sagatavo un regulāri atjaunina:

29.1. ziņojumu par valsts kopējām emisijām (tostarp koriģētu emisiju ziņojumu, ja tiek izmantota atkāpe atbilstoši šo noteikumu 17. punktam);

29.2. emisiju prognozes 2020., 2025., 2030. un, ja iespējams, 2040. un 2050. gadam;

29.3. emisiju kartes, kurās datus par gaisu piesārņojošo vielu emisiju attēlo pa ģeogrāfiskā sadalījuma vienībām;

29.4. ziņojumu par lielo stacionāro avotu radītajām emisijām;

29.5. informatīvo pārskata ziņojumu, kurā sniedz aprakstu par šo noteikumu 29.1., 29.2., 29.3. un 29.4. apakšpunktā minētajos ziņojumos veiktajiem aprēķiniem, tai skaitā norāda iekļauto emisiju tendences, galvenos emisiju avotus, aprēķinos izmantotos darbības datus un izmantoto aprēķinu metodiku, kā arī citu

informāciju, kas minēta šo noteikumu 3. pielikuma II nodaļā.

30. Šo noteikumu 29. punktā minēto informāciju centrs un šo noteikumu 34. punktā minētās institūcijas sagatavo atbilstoši šo noteikumu 2. un 3. pielikumā minētajām prasībām, kā arī ievērojot emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijas.

31. Izstrādājot šo noteikumu 29.1., 29.2. un 29.5. apakšpunktā minētos ziņojumus, izmanto datus, kuri iesniegti attiecīgajās institūcijās saskaņā ar normatīvajiem aktiem par siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas un prognožu sagatavošanas nacionālās sistēmas izveidošanu un uzturēšanu, kā arī datus, kas sagatavoti atbilstoši šo noteikumu 32., 33. un 34. punktam.

32. Centrālā statistikas pārvalde, valsts akciju sabiedrība "Latvijas Valsts ceļi" un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests sagatavo šo noteikumu 4. pielikumā minētos datus par iepriekšējo gadu. Centrālā statistikas pārvalde un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests šo noteikumu 4. pielikumā minēto informāciju katru gadu līdz 1. novembrim ievieto savas institūcijas tīmekļvietnē, bet valsts akciju sabiedrība "Latvijas Valsts ceļi" to noteiktajā termiņā iesniedz centrā. Datus par mājokļu skaitu, kas izmanto kurināmo koksnī patērējošas iekārtas (norādot šo iekārtu vidējo vecumu), un vienam lauksaimniecības kultūru sējumu hektāram izmantoto pesticīdu daudzumu sagatavo un reizi piecos gados ievieto attiecīgās institūcijas tīmekļvietnē.

33. Lai nodrošinātu šo noteikumu 29.1. apakšpunktā minētā ziņojuma sagatavošanu šo noteikumu 2. pielikumā minētajos termiņos:

33.1. valsts zinātniskais institūts "Fizikālās Enerģētikas institūts" katru gadu sagatavo datus par transporta sektora radītajām emisijām atbilstoši kategorijām, kas noteiktas emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās, un šo noteikumu 29.5. apakšpunktā minētos emisiju aprēķinu aprakstus;

33.2. Latvijas Lauksaimniecības universitāte katru gadu sagatavo datus par lauksaimniecības sektora radītajām emisijām atbilstoši kategorijām, kas noteiktas emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās, un šo noteikumu 29.5. apakšpunktā minētos emisiju aprēķinu aprakstus;

33.3. Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" katru gadu sagatavo datus par emisijām, ko rada pļavu dedzināšana, biomasas dedzināšana mežā un dabiskie mežu ugunsgrēki, atbilstoši kategorijām, kas noteiktas emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās, un šo noteikumu 29.5. apakšpunktā minētos emisiju aprēķinu aprakstus;

33.4. centrs katru gadu sagatavo datus par emisijām, kas rodas atkritumu, rūpniecības un enerģētikas (izņemot transportu) sektorā, atbilstoši kategorijām, kas noteiktas emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās, un šo noteikumu 29.5. apakšpunktā minētos emisiju aprēķinu aprakstus.

34. Lai nodrošinātu šo noteikumu 29.2. apakšpunktā minēto ziņojumu sagatavošanu:

34.1. valsts zinātniskais institūts "Fizikālās enerģētikas institūts", sākot ar 2019. gadu, katru otro gadu sagatavo enerģētikas, transporta un rūpniecības (izņemot šķīdinātāju izmantošanu) sektora radīto emisiju prognozes 2020., 2025., 2030. un, ja iespējams, 2040. un 2050. gadam atbilstoši kategorijām, kas noteiktas emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās, un šo noteikumu 29.5. apakšpunktā minētos emisiju prognožu aprēķinu aprakstus;

34.2. Latvijas Lauksaimniecības universitāte, sākot ar 2019. gadu, katru otro gadu sagatavo lauksaimniecības sektora radīto emisiju prognozes 2020., 2025., 2030. un, ja iespējams, 2040. un 2050. gadam atbilstoši kategorijām, kas noteiktas emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās, un šo noteikumu 29.5. apakšpunktā minētos emisiju prognožu aprēķinu aprakstus;

34.3. centrs, sākot ar 2019. gadu, katru otro gadu sagatavo atkritumu un šķīdinātāju izmantošanas sektora radīto emisiju prognozes 2020., 2025., 2030. un, ja iespējams, 2040. un 2050. gadam atbilstoši kategorijām, kas noteiktas emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās, un šo noteikumu 29.5. apakšpunktā minētos emisiju prognožu aprēķinu aprakstus.

35. Emisiju aprēķinu un emisiju prognožu datus, kas sagatavoti atbilstoši šo noteikumu 33. un 34. punktam, valsts zinātniskais institūts "Fizikālās enerģētikas institūts", Latvijas Lauksaimniecības universitāte un Latvijas Valsts

mežzinātnes institūts "Silava" iesniedz centrā līdz attiecīgā ziņojuma iesniegšanas gada 15. janvārim.

36. Valsts zinātniskais institūts "Fizikālās enerģētikas institūts", Latvijas Lauksaimniecības universitāte, centrs un Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" šo noteikumu 33. un 34. punktā minēto emisiju un emisiju prognožu aprēķinu datus ievada un regulāri atjauno datubāzē klimata pārmaiņas izraisošo un gaisu piesārņojošo vielu emisiju un oglekļa dioksīda piesaistes aprēķināšanai.

37. Centrs šo noteikumu 29.1., 29.2. un 29.5. apakšpunktā minētos ziņojumus iesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā līdz attiecīgā ziņojuma iesniegšanas gada 14. februārim. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar Zemkopības ministriju, Satiksmes ministriju un Ekonomikas ministriju izskata un saskaņo sagatavoto ziņojumu līdz attiecīgā ziņojuma iesniegšanas gada 1. martam.

38. Centrs šo noteikumu 29. punktā minēto informāciju un ziņojumus pēc saskaņošanas atbilstoši šo noteikumu 37. punktam elektroniski ievieto Eiropas Vides aģentūras centrālajā datu krātuvē, kā arī elektroniski nosūta Kopējās programmas gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā (EMEP) Emisiju inventarizācijas un prognožu centram (CEIP) un Ženēvas konvencijas sekretariātam, ievērojot šo noteikumu 2. pielikumā minētos termiņus.

39. Centrs šo noteikumu 29. punktā minēto informāciju divu nedēļu laikā pēc iesniegšanas šo noteikumu 38. punktā minētajās institūcijās publicē savā tīmekļvietnē, tādējādi sniedzot sabiedrībai, vides aizsardzības un veselības nozares institūcijām, plašsaziņas līdzekļiem un ieinteresētajām biedrībām informāciju par kopējām gaisu piesārņojošo vielu emisijām valstī. Sabiedrībai sniedz arī īsu kopsavilkumu par emisiju tendencēm un prognozēm, galvenajiem piesārņojuma avotiem un Latvijas progresu emisiju samazināšanas mērķu izpildē.

40. Centrs piedalās Eiropas Komisijas un starptautisko organizāciju rīkotajā šo noteikumu 29. punktā minēto ziņojumu izvērtēšanā, tai skaitā sadarbībā ar šo noteikumu 33. punktā minētajām institūcijām sniedz atbildes uz Eiropas Komisijas un starptautisko organizāciju jautājumiem.

V. Gaisa piesārņojuma radītās ietekmes monitoringa

41. Lai novērtētu gaisa piesārņojuma radīto negatīvo ietekmi uz ekosistēmām, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, pamatojoties uz Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" un centra sniegto novērtējumu, izveido monitoringa tīklu, kas ir reprezentatīvs attiecībā uz Latvijā esošajām ekosistēmām un samērīgs izmaksu ziņā, kā arī nosaka monitoringa tīklā iekļautos mērījuma punktus nosakāmos parametros.

42. Informāciju par centra izveidoto monitoringa tīklu, nosakāmajiem parametriem, to noteikšanas regularitāti un izmantoto metodiku iekļauj vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra apstiprinātajā Gaisa un klimata pārmaiņu monitoringa programmā.

43. Mežu ietekmes monitoringu (tai skaitā meža augsnes monitoringu) veic Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" atbilstoši normatīvajiem aktiem par nacionālo meža monitoringu. Datus, kas sagatavoti atbilstoši normatīvajiem aktiem par nacionālo meža monitoringu, Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" pēc pieprasījuma iesniedz centrā.

44. Centrs atbilstoši vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra apstiprinātajai Gaisa un klimata pārmaiņu monitoringa programmai, kā arī Ūdeņu monitoringa programmai novērtē gaisa piesārņojuma ietekmi uz veģetāciju un saldūdens ekosistēmām.

45. Centrs iesniedz Eiropas Komisijai un Eiropas Vides aģentūrai šādu informāciju:

45.1. 2018. gadā un pēc tam reizi četros gados līdz attiecīgā gada 1. jūlijam – ziņas par monitoringa punktu atrašanās vietām un saistītajiem rādītājiem, ko izmanto gaisa piesārņojuma ietekmes monitoringam;

45.2. līdz 2019. gada 1. jūlijam un pēc tam reizi četros gados līdz attiecīgā gada 1. jūlijam – datus par gaisa piesārņojuma ietekmi uz Latvijai raksturīgajām ekosistēmām, kuri noteikti šo noteikumu 45.1. apakšpunktā minētajos monitoringa punktos.

46. Centrs šo noteikumu 45. punktā minēto informāciju divu nedēļu laikā pēc iesniegšanas Eiropas Komisijai un Eiropas Vides aģentūrai publicē savā tīmekļvietnē.

VI. Noslēguma jautājums

47. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2011. gada 31. maija noteikumus Nr. 419 "Noteikumi par kopējo valstī maksimāli pieļaujamo emisiju gaisā" (Latvijas Vēstnesis, 2011, 86. nr.).

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 14. decembra Direktīvas Nr. 2016/2284/ES par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 23. oktobra Direktīvas Nr. 2001/81/EK par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām;
- 3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 21. maija Direktīvas Nr. 2008/50/EK par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai.

Ministru prezidents *Māris Kučinskis*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs *Kaspars Gerhards*

1. pielikums
Ministru kabineta
2018. gada 2. oktobra
noteikumiem Nr. 614

Antropogēno emisiju samazināšanas mērķi

1. tabula

Emisiju samazināšanas mērķi, kas īstenojami līdz 2019. gada 31. decembrim

Vielas	SO ₂	NO _x	Nemetāna gaistošie organiskie savienojumi	NH ₃
Maksimāli pieļaujamās emisijas laikposmā līdz 2019. gada 31. decembrim (tūkst. t)	101	61	136	44

2. tabula

Emisiju samazināšanas mērķi, kas īstenojami no 2020. gada 1. janvāra

Nr. p. k.	Gaisu piesārņojošā viela	Emisiju samazināšanas mērķis visā laikposmā no 2020. līdz 2029. gadam	Emisiju samazināšanas starpmērķis 2025. gadam	Emisiju samazināšanas mērķis, sākot no 2030. gada
-----------	--------------------------	---	---	---

1.	SO ₂	8 %	27 %	46 %
2.	NO _x	32 %	33 %	34 %
3.	Nemetāna gaistošie organiskie savienojumi	27 %	33 %	38 %
4.	NH ₃	1 %	1 %	1 %
5.	Daļiņas PM _{2,5}	16 %	30 %	43 %

Piezīme. * Emisiju samazināšanas mērķi noteikti kā procentuāls samazinājums pret 2005. gada emisijām.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs *Kaspars Gerhards*

2. pielikums
Ministru kabineta
2018. gada 2. oktobra
noteikumiem Nr. 614

Emisiju ziņojumu un prognožu sagatavošanas prasības un termiņi

Nr. p. k.	Sagatavojamā informācija	Piesārmojošās vielas	Laika rindas	Ziņojuma sagatavošanas biežums	Ziņošanas datums
1.	Ziņojums par valsts kopējām emisijām ⁽¹⁾⁽²⁾	- SO ₂ , NO _x , nemetāna gaistošie organiskie savienojumi, NH ₃ , CO; - smagie metāli (kadmijs, dzīvsudrabs un svins); - noturīgie organiskie piesārnotāji (kopā – policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži, benzo(a)pirēns, benzo(b)fluorantēns, benzo(k)fluorantēns, indeno(1,2,3-c,d)pirēns, dioksīni/furāni, polihlorbifenili, heksahlorbenzols)	Par laikposmu no 1990. gada līdz ziņošanas gadam mīnus 2 gadi (X – 2)	Reizi gadā	15. februāris ⁽⁴⁾
		- PM _{2,5} , PM ₁₀ ⁽³⁾ un, ja ir pieejami dati, kvēpi un kopējās suspendētās daļiņas	Par laikposmu no 2000. gada līdz ziņošanas gadam mīnus 2 gadi (X – 2)		
		- ja ir pieejami dati, smagie metāli (arsēns, hroms, varš, niķelis, selēns un cinks un to savienojumi)	Par laikposmu no 1990. gada līdz ziņošanas gadam mīnus 2 gadi (X – 2)		
2.	Emisiju prognozes 2020., 2030. un 2050. gadam ⁽¹⁾	- SO ₂ , NO _x , NH ₃ , nemetāna gaistošie organiskie savienojumi, PM _{2,5} un, ja ir pieejami dati, kvēpi	Par 2020., 2025. un 2030. prognožu gadu un, ja iespējams, par 2040. un 2050. prognožu gadu	Reizi divos gados, sākot ar 2017. gadu	15. marts
3.	Kartes, kurās datus par gaisu piesārmojošo vielu emisiju attēlo pa ģeogrāfiskā sadalījuma vienībām ⁽¹⁾	- SO ₂ , NO _x , nemetāna gaistošie organiskie savienojumi, NH ₃ , CO, PM _{2,5} un PM ₁₀ ; - smagie metāli (kadmijs, dzīvsudrabs un svins); - noturīgi organiskie piesārnotāji (kopā – policikliskie aromātiskie	Par ziņošanas gadu mīnus 2 gadi (X – 2)	Reizi četros gados, sākot ar 2017. gadu	1. maijs ⁽⁴⁾

		ogļūdeņraži, heksahlorbenzols, polihlorbifenili, dioksīni/furāni); - kvēpi, ja ir pieejami dati			
4.	Ziņojums par lielo stacionāro avotu radītajām emisijām ⁽¹⁾	- SO ₂ , NO _x , nemetāna gaistošie organiskie savienojumi, NH ₃ , CO, PM _{2,5} un PM ₁₀ ; - smagie metāli (kadmijs, dzīvsudrabs un svins); - noturīgi organiskie piesārņotāji (kopā – policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži, heksahlorbenzols, polihlorbifenili, dioksīni/furāni); - kvēpi, ja ir pieejami dati	Par ziņošanas gadu mīnus 2 gadi (X – 2)	Reizi četros gados, sākot ar 2017. gadu	1. maijs ⁽⁴⁾
5.	Informatīvais pārskata ziņojums	- SO ₂ , NO _x , nemetāna gaistošie organiskie savienojumi, NH ₃ , CO, PM _{2,5} un PM ₁₀ ; - smagie metāli (kadmijs, dzīvsudrabs un svins) un kvēpi; - noturīgi organiskie piesārņotāji (kopā – policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži, benzo(a)pirēns, benzo(b)fluorantēns, benzo(k)fluorantēns, indeno(1,2,3-c,d)pirēns, dioksīni/furāni, polihlorbifenili, heksahlorbenzols); - ja ir pieejami dati, smagie metāli (arsēns, hroms, varš, niķelis, selēns un cinks un to savienojumi) un kopējais suspendēto daļiņu apjoms	Par laikposmu no 1990. gada (kopējām suspendētajām daļiņām – no 2000. gada) līdz ziņošanas gadam mīnus 2 gadi (X – 2) atkarībā no piesārņojošās vielas	Reizi gadā	15. marts

Piezīmes.

(1) Emisijas norāda atbilstoši emisijas avotu kategorijām, kas noteiktas atbilstoši emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijām.

(2) Par dabiskajām emisijām ziņo saskaņā ar metodēm, kas noteiktas emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās. Tās neiekļauj valsts kopējās emisijās, un par tām ziņo atsevišķi.

(3) PM₁₀ – daļiņas, kuru aerodinamiskais diametrs ir 10 mikrometri (µm) vai mazāks.

(4) Ja iesniegtie dati ir kļūdaini, dati ne vēlāk kā četru nedēļu laikā jāiesniedz atkārtoti, izskaidrojot veiktās izmaiņas.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs *Kaspars Gerhards*

3. pielikums
Ministru kabineta
2018. gada 2. oktobra
noteikumiem Nr. 614

Prasības emisiju ziņojumu un prognožu sagatavošanai

I. Ziņojums par valsts kopējām emisijām

1. Sagatavojot emisiju ziņojumu, ievēro šādas prasības:

1.1. lai sekmētu tālāku ziņotās informācijas pārbaudīšanu, nodrošina caurskatāmu informāciju par aprēķinos izmantotajiem datiem, pieņēmumiem un izmantotajām aprēķinu metodēm;

1.2. nodrošina precīzu gaisu piesārņojošo vielu emisiju sektorālo iedalījumu. Iekļauj aprēķinus, kas ir ticami un nav pārvērtēti vai par maz novērtēti, kā arī nodrošina, ka darbības datu un emisijas faktoru neprecizitātes ir samazinātas, ciktāl tas iespējams;

1.3. emisiju aprēķiniem jānodrošina iekšējā laika rindu konsistence visos elementos un parametros visā vēsturisko gadu un nākotnes laikposmā, kā arī jāveicina, ka galvenie emisiju aprēķiniem izmantoto datu ievadparametri un pieņēmumi ir saskaņoti starp dažādiem sektoriem;

1.4. nodrošina, ka emisiju aprēķini ir salīdzināmi ar citiem ziņošanas formātiem. Emisiju aprēķinos izmanto vienotus pieņēmumus un mērvienības;

1.5. nodrošina, ka emisiju aprēķini tiek veikti par visiem emisiju avotiem un par visiem gadiem, kas minēti emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās. Emisiju aprēķiniem jāaptver visa Latvijas teritorija un tās ekskluzīvā ekonomiskā zona.

2. Emisijas no galvenajām avotu kategorijām aprēķina saskaņā ar emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās definētajām metodēm, cenšoties izmantot otrā līmeņa vai augstāka līmeņa (detalizētākas) metodes. Var izmantot arī citas zinātniski pamatotas un saderīgas metodes, ja ar minētajām metodēm iegūst precīzākus aprēķinus nekā ar emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās norādītajām standarta metodēm.

3. Veicot transporta sektora emisijas aprēķinus, ņem vērā Centrālās statistikas pārvaldes sagatavoto energobilanci, kas iesniegta Eiropas Savienības Statistikas birojam.

4. Autotransporta emisijas aprēķina, pamatojoties uz informāciju par pārdotajām degvielām. Papildus var veikt aprēķinus, pamatojoties uz datiem par izmantotajām degvielām vai nobrauktajiem kilometriem valstī.

5. Emisijas norāda atbilstoši emisijas avotu kategorijām un vienībās, kas noteiktas emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās.

II. Informatīvais pārskata ziņojums

6. Informatīvo pārskata ziņojumu sagatavo saskaņā ar emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijām, izmantojot vadlīnijās paredzēto pārskata ziņojuma veidni.

7. Pārskata ziņojumā iekļauj vismaz šādu informāciju:

7.1. ziņojuma kopsavilkums;

7.2. apraksts par institucionālo kārtību, kādā sagatavojams ziņojums par valsts kopējām emisijām;

7.3. apraksts par galvenajām emisiju avotu kategorijām valsts līmenī;

7.4. konkrēto metožu, pieņēmumu, emisijas faktoru un darbības datu apraksts, atsauces un informācijas avoti, kā arī to izvēles pamatojums;

7.5. informācija par neprecizitātēm, kvalitātes nodrošināšanu un verifikāciju;

7.6. pārrēķini un plānotie uzlabojumi;

7.7. šā pielikuma III nodaļā minētā informācija un apraksts par sagatavotajiem emisiju prognožu aprēķiniem un izdarītajiem pieņēmumiem;

7.8. informācija par sagatavotajām emisiju kartēm un lielo stacionāro avotu radīto emisiju ziņojumu, kas izstrādāts atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 2. oktobra noteikumu Nr. 614 "Kopējo gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas un uzskaites noteikumi" (turpmāk – noteikumi) 29.3. un 29.4. apakšpunktam;

7.9. ja nepieciešams, informācija par noteikumu 17., 18., 19. vai 20. punktā minēto atkāpju izmantošanu;

7.10. ja atbilstoši noteikumu 17. punktam kādai no gaisu piesārņojošajām vielām netiek nodrošināta atbilstība 2025. gada starpmērķim, – informācija par iemesliem, kāpēc nav iespējams nodrošināt atbilstību 2025. gadam noteiktajam starpmērķim, kā arī par pasākumiem, ar kuriem tuvinās emisiju samazināšanas mērķiem.

III. Emisiju prognozes

8. Emisiju prognozēm jābūt pārredzamām, konsekventām, salīdzināmām, pilnīgām un precīzām, un tām jāietver vismaz šādi elementi:

8.1. skaidras norādes par pieņemto un plānoto politiku un pasākumiem, kas ietverti prognozēs;

8.2. attiecīgā gadījumā – saistībā ar prognozēm veiktas jutīguma analīzes rezultāti;

8.3. metožu, modeļu, pamata pieņēmumu un galveno ievadparametru un izvadparametru apraksts.

9. Emisiju prognozes aprēķina un apkopo pa attiecīgajām avotu nozarēm. Par katru piesārņojošo vielu saskaņā ar emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās sniegtajiem norādījumiem norāda prognozes "ar pasākumiem" (pieņemtie pasākumi) un – attiecīgā gadījumā – prognozes "ar papildu pasākumiem" (plānotie pasākumi).

10. Emisiju prognozēs izmantotajiem pieņēmumiem jāskaidro ar tiem pieņēmumiem, kas izdarīti, sagatavojot ikgadējo siltumnīcefekta gāzu emisiju pārskatu un siltumnīcefekta gāzu emisiju prognozes atbilstoši normatīvajiem aktiem par siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas un prognožu sagatavošanas nacionālās sistēmas izveidošanu un uzturēšanu.

IV. Koriģētie emisiju ziņojumi, kas tiek sagatavoti atbilstoši noteikumu 18. punktam

11. Eiropas Komisijai adresētajā priekšlikumā, kas sagatavots atbilstoši noteikumu 18. punktam, iekļauj vismaz šādus apstiprinošus dokumentus:

11.1. pierādījums, ka attiecīgie emisiju samazināšanas mērķi ir pārsniegti;

11.2. pierādījums par to, cik lielā mērā emisiju pārskata koriģēšana samazina pārsniegto daudzumu un sekmē atbilstību attiecīgajam emisiju samazināšanas mērķim;

11.3. novērtējums par to, vai un kad paredzēts sasniegt emisiju samazināšanas mērķus, pamatojoties uz nekoriģētām emisiju prognozēm;

11.4. pierādījums, ka emisiju datu koriģēšana atbilst vienam vai vairākiem šādiem trim nosacījumiem (ja nepieciešams, var iekļaut atsauci uz attiecīgajām iepriekš veiktajām korekcijām):

11.4.1. attiecībā uz jaunām emisiju avotu kategorijām:

11.4.1.1. pierādījums, ka jaunā emisiju avota kategorija ir atzīta zinātniskajā literatūrā un (vai) emisiju ziņošanas un aprēķinu vadlīnijās;

11.4.1.2. pierādījums, ka attiecīgā avota kategorija nav iekļauta attiecīgajā vēsturisko emisiju pārskatā tad, kad tika noteikti emisiju samazināšanas mērķi;

11.4.1.3. pierādījums, ka emisijas no jaunas avotu kategorijas neļauj izpildīt emisiju samazināšanas mērķus (pierādījumu papildina detalizēts metožu apraksts, dati par emisijām un emisijas faktori, kas ļauj izdarīt minēto secinājumu);

11.4.2. attiecībā uz ievērojami atšķirīgiem emisijas faktoriem, ko izmanto konkrētu avotu kategoriju emisiju noteikšanai:

11.4.2.1. sākotnējo emisijas faktoru apraksts, kurā ietverta arī detalizēta informācija par emisijas faktoru noteikšanā izmantoto zinātnisko pamatojumu;

11.4.2.2. pierādījums, ka sākotnējie emisijas faktori ir izmantoti laikā, kad tika noteikti emisiju samazināšanas mērķi;

11.4.2.3. atjaunināto emisijas faktoru apraksts, kurā ietverta arī detalizēta informācija par emisijas faktoru noteikšanā izmantoto zinātnisko pamatojumu;

11.4.2.4. emisiju aplēšu salīdzinājums, kas veikts, izmantojot sākotnējos un atjauninātos emisijas faktorus, un kas apliecina, ka emisijas faktoru maiņa neļauj izpildīt emisiju samazināšanas mērķus;

11.4.2.5. pamatojums lēmumam par to, vai emisijas faktoru izmaiņas ir būtiskas;

11.4.3. attiecībā uz ievērojami atšķirīgām metodēm, ko izmanto konkrētu avotu kategoriju emisiju noteikšanai:

11.4.3.1. sākotnēji izmantoto metožu apraksts, kurā ietverta arī detalizēta informācija par emisijas faktoru noteikšanā izmantoto zinātnisko pamatojumu;

11.4.3.2. pierādījums, ka sākotnējās metodes ir izmantotas emisiju samazinājumu noteikšanai laikā, kad tika paredzēti šie samazinājumi;

11.4.3.3. izmantoto atjaunināto metožu apraksts, kurā ietverts arī detalizēts apraksts par metožu noteikšanā

izmantoto zinātnisko pamatojumu vai atsauci;

11.4.3.4. emisiju aplēšu salīdzinājums, kas veikts, izmantojot sākotnējās un atjauninātās metodes, un kas apliecina, ka metožu maiņa neļauj izpildīt emisiju samazināšanas mērķus;

11.4.3.5. pamatojums lēmumam par to, vai metožu izmaiņas ir būtiskas.

12. Koriģētās emisijas pārrēķina, lai, ciktāl tas iespējams, nodrošinātu laika rindu konsekvensi par katru gadu, kad tiek piemērotas korekcijas.

13. No 2025. gada, ja emisijas faktori vai metodika, kas tiek izmantota emisiju noteikšanai no konkrētu kategoriju avotiem, būtiski atšķiras no emisijas faktoriem vai metodikas, kas tika izmantota, īstenojot Eiropas Savienības tiesību aktos gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā* noteiktās normas vai standartus, emisiju korekcijas var veikt, ja ievēro šādus papildu nosacījumus:

13.1. izvērtē rīcību un kontroles, kas veiktas, lai ieviestu Eiropas Savienības tiesību aktus gaisa piesārņojuma ierobežošanai tā avotā, un pierāda, ka būtiski atšķirīgo emisijas faktoru rašanās iemesls nav minēto tiesību aktu īstenošana vai izpilde Latvijā;

13.2. informē Eiropas Komisiju par būtisko atšķirību emisijas faktoros.

Piezīme. * Eiropas Savienības tiesību akti enerģētikas, transporta, lauksaimniecības un rūpnieciskās ražošanas jomā, kuru mērķis ir samazināt gaisu piesārņojošo vielu emisijas, veicot mazināšanas pasākumus to avotā.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs *Kaspars Gerhards*

4. pielikums
Ministru kabineta
2018. gada 2. oktobra
noteikumiem Nr. 614

Emisiju dati, kuri nepieciešami emisiju aprēķinu sagatavošanai

Nr. p. k.	Sagatavojamie dati	Atbildīgās institūcijas/ datu avoti	Datu sagatavošanas biežums
1.	Materiālu plūsmas konti – iekšzemes nemetālu minerālu ieguve (tūkst. t) iepriekšējā gadā	Centrālā statistikas pārvalde	Katru gadu
2.	Izdoto būvatļauju skaits un paredzamā platība pa ēku veidiem statistiskajos reģionos un republikas pilsētās iepriekšējā gadā	Centrālā statistikas pārvalde	Katru gadu
3.	Mājokļu skaits, kas izmanto kurināmo koksni patērējošās iekārtas, un iekārtu vidējais vecums (% no koksni patērējošo mājokļu skaita, gadi, iekārtas veids, kurināmās koksnes veids) iepriekšējo piecu gadu laikā	Centrālā statistikas pārvalde	Reizi piecos gados no 2020. gada
4.	Vienam lauksaimniecības kultūru sējumu hektāram izmantotie pesticīdi (darbīgās vielas, kg) iepriekšējo piecu gadu laikā	Centrālā statistikas pārvalde	Reizi piecos gados no 2020. gada
5.	Ugunsgrēki objektos valstī iepriekšējā gadā	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Katru gadu
6.	Iepriekšējā gada laikā izbūvēto valsts galveno, vietējo un reģionālo autoceļu garums (km) un vidējais platums (m)	valsts akciju sabiedrība "Latvijas Valsts ceļi"	Katru gadu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs *Kaspars Gerhards*

